

نگاهی به همایش «هنر و تمدن شیعی» / آیا به حقیقت هنر شیعی رجوع می کنیم؟

میان رشته ای :: زمانه :: خرداد و تیر 1391 - شماره 25 و 26
از 101 تا 101
آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/929070>

دانلود شده توسط : رسول جعفریان
تاریخ دانلود : 28/03/1396

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

نگاهی به همایش «هنر و تمدن شیعی»

آیا به حقیقت هنر شیعی رجوع می‌کنیم؟

و انسان ارتباط می‌باید به بیان دیگر ولایت نسبیت‌هار الهی می‌کند و انسان را به کمالی که شایسته اوتست می‌ساند. «اعوانی هنر را دارایی لام و حس و حودی، معرفتی و نفسانی» می‌داند و اضافه می‌کند که کلمه «حسن» که در قلی به کار رفته جامع این وجوده است. اعوانی در نسبت هنر و وحی می‌گوید: «الوحی کتاب و حکمت» می‌آموزد این حکمت در هنر هنرمندان طهور می‌باید و چنین هنری است که با حکمت الهی ارتباط دارد و ظهور اثار الهی است. «اعوانی هنر دینی را «جون منبعث از حکمت الهی است» موجب تأمل و تفکر در آدمی می‌داند.

دکتر مجید شاه‌حسینی که مدرس و پژوهشگر سیاست‌سخنران بعدی مراسم بود، او بحثی درباره هنر رادر حوزه سینما بی‌گرفت. شاه‌حسینی به مضمون روایتی از امرالمؤمنین علی (علی‌الله‌یه‌و‌الوسلم) خلنان پیامبر (صلی‌الله‌یه‌و‌الوسلم) مورد استفاده قرار گرفت. «لایتی شکوفایی حوزه هنر را «دیگر از دیگر مظاهر فرهنگ و تمدن» می‌داند: «بعد از عصر انتقال علم و اولین بخشی که ششکل گرفت حوزه علوم دقیقه و سپس علوم تجزیی بود، پس از این علوم ادبیات و عرفان نظری و سپس عرفان عملی رشد و نمو داشت، و در آخر یعنی قرن‌های ۱۱ و ۱۲ هنر و معماری در تمدن اسلامی شکوفا شد». «این مسئله اتفاقی نیست»، جون برای اینکه بنوان به «هنر مصالاً معماري ارزشمند و فاخری» دست یافته «علوم دقیقه و علوم تجزیی باید بیشتر کرده باشد» و «ابن اتفاقی بود که در تمدن اسلامی خصوصاً در رابطه با معماری رخ داد». شاید این تذکر لازم باشد که تگاه دیدی، تگاه رجوع به گذشته پرافتخار، یا به بیان بهتر رسیدن به دستاوردهای آن دوره در زمان حال نیست، رجوع به حقیقت دین چیزی غرض‌روزی به حقیقت تقرب می‌جوید؛ این‌گهه است که هنر و تمدن چکی و شیعی ششکل می‌گیرد. از کنار این «بی‌غرضی» به راحتی ناید گذشت انجا که پای غرض در میان می‌آید به جای آنکه به حقیقت نزدیک شویم به سوی «هدف خود» پیش مرتیم، و از همین جاست که دستیابی به حقیقت ممتنع می‌شود - و لو اینکه ظاهر چیزی جز این را فریاد بزند. این نکته در سایر شنون زندگی و ضرورت «برگزاری این همایش در سطح ارحمله علم هم صادق است. کسی که برای رسیدن به غرضی به دنبال علم‌اندوزی باشد به علم دست نخواهد یافت این ترازی را می‌توانید در اینجا و انجای احوال فردی و اجتماعی مان بینید.

شیرفزاده این خبر را هم داد که «بیش از بینجا مقاله ارائه شده به نوشن مبانی مکتب ارائه خواهد شد».

سخنران بعدی افتتاحیه دکتر علی‌اکبر ولایتی بود که به سراغ دوره صفویه رفت. او صفویه را دوره‌ای می‌داند که پس از آن «اموزه‌های شیعی در اثار هنری محوریت یافت. و هنر از سوی هنرمندان به عنوان ایجادی برای عرض ارادت هنرمندان به این روزهش خود به سراغ چنان موضوعی برای پژوهش خود می‌گذرد (اگر بی‌علاقه بند قطعاً اظهار علاقه کردند) (اگر بی‌علاقه بند قطعاً نمی‌فرستد) به درجه ایمان و حتی تسلیم نمی‌رسیدند.

است» و بیدارست که مستشرقان هم با نگاه خاصی که به هنر داشته‌اند به نوشن مبانی هنر شیعه پرداخته‌اند. این نکته البته موضوع مهمی است که در همه عرصه‌های علمی و عملی مادیه می‌شود و به آن مبتلایم. وقتی از دریچه نگاه شرق‌شناسان به تاریخ، فرهنگ و هویت خود نگاه کنیم چیزی جز یک شرق‌شناس درجه چند نخواهیم شد. این نکته هم قابل توجه است که شرق‌شناسانی که حتی به تاریخ و فرهنگ ما اطهار علاقه کردند (اگر بی‌علاقه بند قطعاً برای پژوهش خود به سراغ این موضوعی خلنان پیامبر (صلی‌الله‌یه‌و‌الوسلم) مورد استفاده قرار گرفت) «لایتی شکوفایی حوزه هنر را «دیگر از دیگر مظاهر فرهنگ و تمدن» می‌داند: «بعد از عصر انتقال علم و اولین بخشی که ششکل گرفت حوزه علوم دقیقه و سپس علوم تجزیی بود، پس از این علوم ادبیات و عرفان نظری و سپس عرفان عملی رشد و نمو داشت، و در آخر یعنی قرن‌های ۱۱ و ۱۲ هنر و معماری در تمدن اسلامی شکوفا شد». «این مسئله اتفاقی نیست»، جون برای اینکه بنوان به «هنر مصالاً معماري ارزشمند و فاخری» دست یافته «علوم دقیقه و علوم تجزیی باید بیشتر کرده باشد» و «ابن اتفاقی بود که در تمدن اسلامی خصوصاً در رابطه با معماری رخ داد». شاید این تذکر لازم باشد که تگاه دیدی، تگاه رجوع به گذشته پرافتخار، یا به بیان بهتر رسیدن به دستاوردهای آن دوره در زمان حال نیست، رجوع به حقیقت دین چیزی غرض‌روزی به حقیقت تقرب می‌جوید؛ این‌گهه است که هنر و تمدن چکی و شیعی ششکل می‌گیرد. از کنار این «بی‌غرضی» به راحتی ناید گذشت انجا که پای غرض در میان می‌آید به جای آنکه به حقیقت نزدیک شویم به سوی «هدف خود» پیش مرتیم، و از همین

سخنران بعدی دکتر غلامرضا اعوانی بود او «همه‌ترین شاخه هنر شیعی» را «ولایت‌مداری» می‌داند و می‌گوید: «الایت تمام تطهیر و یاکی است و هنر شیعی هم باید دارای چنین مقاومی باشد؛ چرا که از طریق ولایت است که هر چیزی بالملکوت می‌شود - و لو اینکه ظاهر چیزی جز این را فریاد بزند. این نکته در سایر شنون زندگی و ارجمله علم هم صادق است. کسی که برای رسیدن به غرضی به دنبال علم‌اندوزی باشد به علم دست نخواهد یافت این ترازی را می‌توانید در اینجا و انجای احوال فردی و اجتماعی مان بینید.

«همایش ملی «هنر و تمدن شیعی» برگزار شد در حالی که در راه تمدن‌سازی اسلامی از رجوع به فرهنگ و هنر شیعی ناگزیر هستیم. این مسئله واقعیتی است که شیعه هیچ‌گاه فرصت شکل‌دهی نظام اجتماعی و تمدنی مناسب با خود را نیافت و آنچه در تاریخ به نام او مانده تنها رشحاتی است که در بحبوحة استیلای طاغوت فرصت بروز یافته است برخی معتقدند آنچه در صفویه به ظهور رسید از همان دست است که «هنر شیعی» نام می‌گیرد. البته می‌شود گفت در زمان صفویه (که آن هم از زمرة طاغوت است) هنرمندان و عالمان شیعه فرصت بیشتری برای فعالیت داشتند. و کلاهای را که در دوره‌های دیگر نمی‌توانستند لعham دادند، اما نمی‌توان به راحتی پذیرفت که آنچه در آن دوره بروز کرد نمونه هنر شیعی است. در دوره اخیر هم به بلایی از جنس دیگر گرفتار آمدند، و آن هوای مه‌آلودی است که همه گذشته را به شکلی که بوده، از دسترس دور کرده است. برگرداندن هنر اینچه در تاریخ رخداده است به میانی، و بنابراین به غایبات تفکر مدرن بکوشند به تاسب مخاطب با وی سخن بگویند. «همه‌ترین بخش خان این نکته بود که «هنرمند شیعی در تفکر هنری اش بسدون غرض‌روزی به حقیقت تقرب می‌جوید؛ این‌گهه است که هنر و تمدن چکی و شیعی ششکل می‌گیرد. از کنار این «بی‌غرضی» به راحتی ناید گذشت انجا که پای غرض در میان می‌آید به جای آنکه به حقیقت نزدیک شویم به سوی «هدف خود» پیش مرتیم، و از همین

سخنران: سخن‌ف سخن‌سخنی ارج دادنی، دیگر کل همایش در بیان ضرورت «برگزاری این همایش در سطح ملی» به نیاز «رسیدن به بیندهای نظری هنر و تمدن شیعی» اشاره کرد؛ چرا که «بیشتر پژوهش‌های علمی و تخصصی که در هنر و تمدن اسلامی و شیعی انجام گرفته، توسعه مستشرقین غربی و غیر شیعیان بوده